

Силабус дисципліни
ВБ 1.71 «РЕФЛЕКСОТЕРАПІЯ В НЕВРОЛОГІЇ»

2023-2024 навчальний рік

Назва факультету	стоматологічний
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 222 Медицина, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023-2024 н.р.
Назва дисципліни, код	ВБ 1.71 «Рефлексотерапія в неврології» Dep_medical_1@meduniv.Lviv.ua
Кафедра	79010, м. Львів, ЛОКЛ, вул. Юрія Руфа, 6 тел. +38 (032)2769325, 2368297, 2368397, 2368261, 2368326 Kaf_neurology@meduniv.Lviv.ua
Керівник кафедри(контактний e-mail)	Професор, д.м.н. Негрич Тетяна Іванівна Kaf_neurology@meduniv.Lviv.ua
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	5 курс, медичний факультет
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	9-10 семестр
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/ вибіркова)	вибіркова
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	Негрич Тетяна Іванівна, доктор медичних наук, професор, завідувачка кафедри неврології Малярська Наталія Василівна, кандидат медичних наук, доцент Шоробура Марія Стефанівна, кандидат медичних наук, доцент Пшик Роман Степанович, кандидат медичних наук, асистент Вівчар Роман Ярославович, асистент кафедри неврології
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	
Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	Малярська Наталія Василівна n.malyarska@gmail.com Kaf_neurology@meduniv.Lviv.ua
Кількість кредитів ECTS	2,0
Кількість годин	60 годин –всього: 26 годин - аудиторна робота, 34 годин -самостійна робота
Мова навчання	українська
Інформація про консультації	згідно графіка консультацій
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази	79010, м. Львів, ЛОКЛ, вул. Юрія Руфа, 6 тел. +38 (032)2769325, 2368297, 2368397, 2368261, 2368326

2. Коротка анотація до курсу

Організація навчального процесу здійснюється за Європейською кредитно-трансферною системою ECTS і призначена для студентів 5-го курсу медичного факультету(магістрів) спеціальності 228 «Педіатрія». Згідно з навчальним планом підготовки фахівців, на вивчення навчальної дисципліни за вибором «Рефлексотерапія в неврології» виділено 2,0 кредити (60 годин): 26 годин, з яких складає аудиторна підготовка (у вигляді практичних занять) і 34 годин - самостійна робота студентів.

Програма навчальної дисципліни за вибором «Рефлексотерапія в неврології» є нормативною дисципліною, яка викладається в 9-10 семестрах та передбачає:

-Засвоїти визначення рефлексотерапії, властивості точок акупунктури, основні компоненти пунктурної рефлексотерапії (прийом, місце та момент стимуляції), ключові поняття мануальної рефлексотерапії

терапії.

-Аналізувати акупунктурні зони в аспекті їх рефлексотерапевтичних ефектів, зокрема акупунктурної аналгезії.

-Використовувати основні правила вибору та проведення пунктурної та мануальної рефлексотерапії в клінічній практиці.

-Аналізувати клінічні прояви захворювання та формувати алгоритм застосування рефлексотерапії (пунктурної та мануальної) в різних медичних ситуаціях(перша медична допомога, лікування, реабілітація, профілактика).

3. Мета і цілі курсу

Метою вивчення дисципліни є створення у студентів цілісного уявлення про основні теоретичні і методичні аспекти рефлексотерапії у дитячому віці і набуття практичних навичок використання її в клінічних умовах.

Основні завдання вивчення дисципліни за вибором **«Рефлексотерапія в неврології»** полягають у : визначенні ключових понять рефлексотерапії як клінічної дисципліни; вмінні трактувати взаємозв'язок між рефлексогенними зонами та їх рефлексотерапевтичними ефектами у дітей; визначати покази та протипокази до рефлексотерапії, призначати оптимальний метод рефлекторного впливу; оволодіння простими способами проведення рефлексотерапії (точковий і сегментарний масаж, терморелаксація, постізометрична релаксація м'язів тощо).

4. Пререквізити курсу

«Рефлексотерапія в неврології» навчальна дисципліна за вибором складається з теоретичного та практичного розділів. **Теоретичний розділ** має професійно-прикладний характер і реалізується у формі роз'яснень навчального матеріалу в процесі практичних занять, самостійного вивчення студентами спеціальної літератури, написання рефератів та представлення мультимедійних презентацій, участі у роботі наукового студентського гуртка з неврології. **Практичний розділ** передбачає оволодіння студентами практичних навичок та вмінь, використання стандартів(протоколів) надання допомоги при різних нозологіях педіатричного профілю.

1. Ґрунтується на нетрадиційних методах оздоровлення, передбачає методологію та технологію проведення нетрадиційних методів оздоровлення.
2. ґрунтується на вивченні студентами анатомії людини, медичної біології, медичної хімії, медичної та біологічної фізики, фізіології, патофізіології, гігієни та екології, фармакології, пропедевтики внутрішньої медицини, неврології й інтегрується з цими дисциплінами.
3. Закладає у студентів створення цілісного уявлення про основні теоретичні і методичні аспекти дитячої рефлексотерапії, а також набуття практичних навичок використання її в клінічних умовах(при неврологічних захворюваннях).
4. Інтегрується з клінічними дисциплінами терапевтичного(педіатричного) профілю для розуміння і використання загальних принципів рефлексотерапії при захворюваннях внутрішніх органів;
5. Формує уявлення про необхідність профілактики та реабілітації неврологічних та соматичних захворювань методом рефлексотерапії у дитячій прокції.

5. Програмні результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни за вибором **«Рефлексотерапія в неврології»** забезпечує компетентність та програмні результати навчання:

-загальні: ЗК1,ЗК2, ЗК3,ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15.

-спеціальні(фахові, предметні): ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК16,ФК21,ФК24,ФК25.

Результати навчання для дисципліни: ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10, ПРН14,ПРН16, ПРН17, ПРН21, ПРН24,ПРН25, ПРН27, ПРН28.

Знання:основних нетрадиційних методів діагностики та лікування, їх призначення; мету, види, засоби для проведення нетрадиційних методів оздоровлення;

- демонструвати знання щодо систематизації та проведення рефлексодіагностики.

-аналізувати акупунктурні зони в аспекті їх рефлексотерапевтичних ефектів, зокрема акупунктурної аналгезії.

Вміння: засвоїти визначення рефлексотерапії, властивості точок акупунктури, основні компоненти

пунктурної рефлексотерапії (прийом, місце та момент стимуляції), ключові поняття мануальної рефлексотерапії.

-використовувати основні правила вибору та проведення пунктурної та мануальної рефлексотерапії в клінічній практиці. Аналізувати клінічні прояви захворювання та формувати алгоритм застосування рефлексотерапії (пунктурної та мануальної).

-демонструвати володіння способами проведення рефлексотерапії (точковий і сегментарний масаж, терморелаксотерапія, постізометрична релаксація м'язів тощо).

-обґрунтовувати оптимальні параметри електростимуляції для проведення черезшкірної електронейростимуляції й електроміостимуляції.

-визначати особливості використання методів рефлексотерапії в різних медичних ситуаціях (перша медична допомога, лікування, реабілітація, профілактика).

Комунікація: Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей. Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності. Дотримуватись під час спілкування з пацієнтами і колегами положень Етичного кодексу лікаря. Дотримуватись під час професійної діяльності чинних правових норм взаємовідносин «лікар» → пацієнт. Підтримувати здоровий психологічний мікроклімат у колективі. Взаємодіяти з молодшим медичним персоналом при користуванні устаткуванням прийомів та методик рефлексотерапії в клініці неврології.

Автономія та відповідальність: безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності; обґрунтованість прийнятих рішень; обґрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності; дотримання морально-етичних принципів медичного спеціаліста і правил професійної субординації; свою громадянську позицію та діяльність; дотримання чинних правових норм взаємовідносин «лікар → пацієнт»; відчуття відповідальності за правильність, і своєчасність проведення рефлексотерапії. Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності. Дотримуватися відповідних етичних і юридичних норм.

6. Формат і обсяг курсу

Формат курсу	Очний(денна форма навчання)	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
лекції	-	
практичні	26	
семінари	-	
самостійні	34	

7. Тематика та зміст курсу(додаток додається)

код виду заняття	тема	зміст навчання	код результату навчання	викладач
П-1 бгод.	Тема№ 1. Визначення рефлексотерапії, її роль і місце в сучасній медицині.	Визначення рефлексотерапії, її роль та місце в сучасній медицині. Саногенетичні процеси, їх складові частини (реституція, регенерація, компенсація, діяльність імунної системи, мікроциркуляція). Поняття про методи комплементарної (підсилюючої, доповнюючої) медицини. Специфіка пунктурної рефлексотерапії (ПРТ), визначення точок акупунктури (ТА), схема реакцій на голковколівання. Основні механізми дії	Зн-1 Зн-2 Ум-1 Ум-2 Ум-3 К-1 К-2	<u>Згідно графіку</u>

		акупунктурної терапії. Способи пошуку ТА. Використання меридіанної системи. Ключові показання до застосування ПРТ.		
П-2 4год.	<i>Тема № 2.</i> Рефлексодіагностика та її систематизація (локальна, сегментарна, меридіанна, мікроакупунктурна)	Рефлексодіагностика та її систематизація (локальна, сегментарна, меридіанна, мікроакупунктурна). Організація вегетативної нервової системи. Клінічна оцінка спрямованості вегетативних проявів. Дослідження вегетативного тону, вегетативної реактивності та вегетативного забезпечення діяльності. Вісцеро-сенсорний феномен (зони Захар'їна-Геда).	Зн-1 Зн-2 Ум-1 Ум-2 Ум-3 К-1 К-2	
П-3 6год.	<i>Тема № 3.</i> Принципи рефлекторного знеболення. Поняття про ноцицептивну та антиноцицептивну системи.	Принципи рефлекторного знеболення. Поняття про ноцицептивну та антиноцицептивну системи. Ендогенні опіоїди (локалізація, функції, особливості дії). Рефлексотерапія як засіб першої медичної допомоги. Рефлексотерапія в комплексних заходах при больових синдромах. Противольові параметри стимуляції акупунктурних зон. Методика проведення акупунктурної аналгезії.	Зн-1 Зн-2 Ум-1 Ум-2 Ум-3 К-1 К-2	
П-4 4год.	<i>Тема № 4.</i> Загальні положення мануальної рефлексотерапії Акупресура.	Мануальна терапія і сфера її застосування, види біомеханічних порушень. Лікувальні ефекти мануальної терапії. Особливості мануальної діагностики, поняття про анатомічний і функціональний бар'єри. Найважливіші методики мануальної терапії. Визначення акупресури і її види. Механізми лікувальної дії точкового масажу. Переваги і обмеження акупресури. Методики акупресури. Просте пальцеве натискування. ТА, які найчастіше використовуються при	Зн-1 Зн-2 Ум-1 Ум-2 Ум-3 К-1 К-2	

		акупресури.		
П-5 бгод.	<i>Тема № 5.</i> Міофасціальний больовий синдром. Мануальні методики м'язової корекції.	Мануальне дослідження стану м'язів. Міофасціальні тригерні пункти та способи їх інактивації. Постізометрична релаксація м'язів. Попередження біомеханічних порушень хребта та суглобів. Алгоритм застосування мануальної терапії. Структурно-функціональні особливості суглобів, хребетного стовпа та їх урахування в мануальній терапії. Рентгендіагностичні ознаки остеохондрозу хребетного стовпа.	Зн-1 Зн-2 Ум-1 Ум-2 Ум-3 К-1 К-2	
СРС 4год.	<i>Тема № 1.</i> Визначення рефлексотерапії, її роль і місце в сучасній медицині.		Зн-1 Зн-2 Ум-1 Ум-2 Ум-3 К-1 К-2	
СРС 4год.	<i>Тема № 2.</i> рефлексодіагностика. Мікроакупунктурні системи. Сполучення акупунктурних систем.		Зн-1 Зн-2 Ум-1 Ум-2 Ум-3 К-1 К-2	
СРС 2год.	<i>Тема № 3.</i> Поняття про ноціцептивну та антиноціцептивну системи.		Зн-1 Зн-2 Ум-1 Ум-2 Ум-3 К-1 К-2	
СРС 2год.	<i>Тема № 4.</i> Загальні положення мануальної рефлексотерапії. Мануальні методики м'язової корекції.	Мануальна терапія і сфера її застосування, види біомеханічних порушень. Лікувальні ефекти мануальної терапії. Особливості мануальної діагностики, поняття про анатомічний і функціональний бар'єри. Найважливіші методики мануальної терапії. Визначення акупресури і її види. Механізми лікувальної дії точкового масажу. Переваги і обмеження	Зн-1 Зн-2 Ум-1 Ум-2 Ум-3 К-1 К-2	

		акупресури. Методики акупресури. Просте пальцеве натискування. ТА, які найчастіше використовуються при акупресурі.		
СРС 4год.	Тема № 5. Міофасціальний больовий синдром.	Мануальне дослідження стану м'язів. Міофасціальні тригерні пункти та способи їх інактивації. Постізометрична релаксація м'язів. Попередження біомеханічних порушень хребта та суглобів. Алгоритм застосування мануальної терапії. Структурно-функціональні особливості суглобів, хребетного стовпа та їх урахування в мануальній терапії. Рентгендіагностичні ознаки остеохондрозу хребетного стовпа.	Зн-1 Зн-2 Ум-1 Ум-2 Ум-3 К-1 К-2	
СРС 4год.	Тема № 6. Теоретична підготовка для засвоєння практичних навичок.		Зн-1 Зн-2 Ум-1 Ум-2 Ум-3 К-1 К-2	
СРС 14год.	Тема № 7. Індивідуальна СРС.	Рефлексотерапія в педіатрії. Вегетативні дисфункції. Вісцero-сенсорний феномен (зони Захар'їна Геда). Структурно-функціональні особливості суглобів, хребетного стовпа для проведення мануальної м'язової корекції. Рентгенодіагностика остеохондрозу хребетного стовпа.	Зн-1 Зн-2 Ум-1 Ум-2 Ум-3 К-1 К-2	
СРС 2год.	Підготовка до залікового заняття.			

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям теми, під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем, які студент опрацьовує самостійно і вони не входять до структури практичного заняття.

Оцінювання поточної навчальної діяльності: При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за 4-х бальною традиційною шкалою.

Оцінювання самостійної роботи: Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Форма підсумкового контролю відповідно до навчального плану (залік).		
Підсумковий контроль		
Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні заняття і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Залік	Мають бути зараховані усі теми, винесені на поточний контроль. Оцінки з 4-и бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів»	Максимальна кількість балів - 200. Мінімальна кількість балів- 120
Критерії оцінювання заліку	<p>Оцінювання проводиться за 200-бальною шкалою.</p> <p>Поточний контроль знань студентів проводиться на кожному практичному занятті відповідно з конкретними цілями теми, під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем, які студент опрацьовує самостійно і які не входять до структури практичного заняття.</p> <p>Підсумковий контроль у вигляді диференційованого заліку здійснюється після вивчення всіх тем з навчальної дисципліни у період семестрової сесії після всіх практичних занять.</p> <p>До диференційованого заліку допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни навчальні заняття та набрали мінімальну кількість балів (не меншу 72, що відповідає за національною шкалою «3»). Студенту, який з поважної причини мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного терміну, що встановлений. Для студентів, які пропустили навчальні заняття без поважних причин, рішення про їх відпрацювання приймається індивідуально деканом факультету.</p> <p>Бали за диференційований залік відповідають шкалі: Оцінка «5» - 80-71 бал; Оцінка «4» - 70-61 бал; Оцінка «3» - 60-50 балів.</p> <p>Бали за поточну успішність і за диференційований залік додаються.</p> <p>Отримані бали відповідають фіксованій шкалі оцінок. Оцінка «5» - 200-180 балів; Оцінка «4» - 179-140 балів; Оцінці «3» - 139-120 балів.</p> <p>Оцінювання самостійної роботи: Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.</p>	
<p>Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до диференційованого заліку становить 120 балів.</p> <p>Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до диференційованого заліку становить 72 бали.</p> <p>Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного</p>		

(CA), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 120}{5}$$

10. Література:

Основна:

1. Лекція циклу спеціалізації з рефлексотерапії “Застосування теорії ПНЬ і ЯН в традиційній китайській медицині” / Чуприна Г. М., Труфанов Є.О., Свиридова Н. К. [та ін.]- Східно-Європейський неврологічний журнал. - 2018, №4(22).- С.26-31.
2. Лекція циклу спеціалізації з РТ «Практичне застосування теорії У-Сін в традиційній китайській медицині» / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європ. неврологічний журнал. - 2018, №2(20).- С.19-23.
3. Лекція циклу спеціалізації з РТ «Теоретичні та методологічні основи рефлексотерапії» / Чуприна М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європ. неврологічний журнал. - 2018, №2(20) С.19-23.
4. Лекція циклу спеціалізації з РТ «Цефалгії: клініка, діагностика та лікування» / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європ. неврол. журнал. - 2018, №2(20).- С.12-18.
5. Нейрофізіологічне підґрунтя застосування методів рефлексотерапії у лікуванні розсіяного склерозу (Клінічна лекція) / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європейський неврологічний журнал. - 2018, №1(19).- С.4-8.

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення курсу –

Мультимедійний проектор, персональний комп'ютер, інструментарій для рефлексотерапевтичних маніпуляцій.

12. Додаткова інформація

79010, м. Львів, ЛОКЛ, вул. Юрія Руфа, 6
тел. +38 (032)2769325, 2368297, 2368397, 2368261, 2368326
Kaf_neurology@meduniv.lviv.ua

Завідувач кафедри неврології: проф., д.м.н. Негрич Тетяна Іванівна
Відповідальна за освітній процес на кафедрі: доц., Малярська Наталія Василівна
e-mail: n.malyarska@gmail.com

Керівник наукового студентського гуртка: доцент Шоробура Марія Стефанівна
Відповідальний за техніку безпеки на кафедрі: ас. Вівчар Роман Ярославович

Укладачі силабуса:

Наталія Малярська, к.м.н., доцент

(Підпис)

Завідувач кафедри

Тетяна Негрич, д.м.н., професор

(Підпис)